

Monumentnummer*: 520366

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 24 december 2001
Kadaster deel/nr 82774/62

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Nieuwersluis Stichtse Vecht Utrecht

Locatiennaam Locatieomschrijving
Nieuwersluis

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Loenen D 1696

*Omschrijving***

Omschrijving complexonderdeel 1

De KAZERNE, gebouw A, gesitueerd aan de oostzijde van de voormalige appèl- en exercitieplaats is in 1878-1880 gebouwd naar ontwerp van de Eerstaanwezend Ingenieur der Genie te Naarden W.K.T. Egter in neorenaissancestijl met classicistische elementen. Het symmetrisch ingedeelde deels onderkelderde gebouw op E-vormig grondplan met drie vleugels aan de achterzijde, bestaat uit twee bouwlagen onder een samengesteld dak, gedekt met gesmoorde kruispannen. Aan de voorzijde bevinden zich twee verhoogde hoekpaviljoens en een verhoogd middenrisaliet.

De gevelvlakken zijn met uitzondering van het middenrisaliet en de hoekpaviljoens, boven een uitgemetselde plint met natuurstenen afdekljst, opgetrokken in rode baksteen in kruisverband, voorzien van horizontale banden in gele baksteen. Hoekpaviljoens en vooruitgeschoven middendeel zijn uitgevoerd in grauwe baksteen gelardeerd met witbepleisterde banden.

Hoekpaviljoens en het middenrisaliet, ieder onder een afgeplat schilddak, hebben een kroonlijst met gesneden consoles ter ondersteuning van de houten bakgoot, voorzien van een geprofileerde gootlijst. Het vooruit geschoven middendeel heeft bovendien een balustrade. Aan de voorzijde van het dak zijn kleine dakkapellen in de vorm van lucarnes aangebracht. Aan de achterzijde bevinden zich rechthoekige dakkapellen onder een plat dak voorzien van roeden draaivensters (1942). De symmetrisch ingedeelde voorgevel

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

(westzijde) is vijftien vensterassen breed. De vensters in de voorgevel zijn binnen spaarvelden onder een ontlastingsboog met wit bepleisterde aanzetstenen geplaatst. Onder de vensters bevindt zich een rechthoekig vlak, deels voorzien van siermetselwerk in gele baksteen. Aan de onderzijde van de spaarvelden en onder de vensters zijn natuurstenen lekdorpels aangebracht. Met uitzondering van de hoekpaviljoens en het middenrisaliet zijn rondom op de begane grond tweelichts roeden vensters met bovenlichten geplaatst en op de verdieping driedelige vensters met bovenlichten. Het middenrisaliet is drie vensterassen breed en heeft een verhoogd risalerend deel geflankeerd door gekoppelde pilasters, dat eindigt in een halsgevel bekroond door een segmentboogvormig fronton met smeedijzeren windvaan. Op de begane grond bevindt zich een dubbele deur met rondboog bovenlicht onder een driehoekig fronton, op de verdieping twee rondboogvensters onder een ontlastingsboog, waarin het rijkswapen met aan weerszijden een leeuw met vlag en op de zolderverdieping binnen een halsgevel een dubbel venster met traliewerk onder een ronde wijzerplaat. Aan weerszijden is op de begane grond een driedelig rondboogvenster aangebracht en op de verdieping twee door een smalle muurdam van elkaar gescheiden vensters met een segmentboogvormig bovenlicht. Binnen de mezzanino is aan iedere zijde een rond venster geplaatst. Onder de vensters op de verdieping is links het opschrift "KONING" en rechts "WILLEM III" aangebracht en boven de pilasters aan weerszijden een cartouche met rolwerk met het opschrift "ANNO" en "1880", in vergulde letters en cijfers op een blauw veld.

De hoekpaviljoens, eveneens risalerend en gelardeerd met witte horizontale banden, zijn een vensteras breed en hebben op de begane grond een driedelig rondboog venster en op de verdieping twee smalle vensters met een segmentboogvormig bovenlicht door een smalle muurdam van elkaar gescheiden. De terugspringende gevelvlakken zijn vijf vensterassen breed en hebben op de begane grond in het midden ingangspartij met een brede paneeldeur geflankeerd door pilasters die een kroonlijst ondersteunen. Boven de kroonlijst bevindt zich opzetstuk, bekroond door een segmentboogvormig fronton en voorzien van voluten in de vorm van een satyrachtige mannenfiguur. Binnen het opzetstuk is een rond verdiept veld aangebracht met een vergulde lauwerkrans. Bij de ingangspartij links staat op de kroonlijst de tekst "alle begin is moeilijk" en rechts "volharding overwint" vermeld. De rechter- en linker zijgevel zijn bij het hoekpaviljoen zijn drie vensterassen breed. In het midden daarvan bevindt zich op de begane grond en op de verdieping een blind venster. Het terugliggend geveldeel (de uitgebouwde vleugel) aan de rechterzijde bevat op de begane grond een ingangspartij met dubbele deur en bovenlicht en twee vensters en op de verdieping drie samengestelde vensters. Bij de linkerzijgevel zijn op de begane grond drie kleine vensters geplaatst en op de verdieping drie samengestelde vensters. Van de drie vleugels aan de achterzijde is de middelste vleugel vier traveeën diep en de hoekvleugels drie traveeën. Bovendien is de middelste vleugel voorzien van een mezzanino met lage driedelige vensters. De regelmatig over de gevels verdeelde vensters zijn geplaatst binnen een groot verdiept gevelveld, omlijst door plint, hoekpilaster en kroonlijst. De twee vensterassen brede achtergevels van alle drie de vleugels worden geleed door een brede door de daklijst heenbrekende uitgemetselde schoorsteen. De indeling van het gebouw is symmetrisch met een centrale hal, die uitkomt op een dwarsgang (noord-zuid) met aansluitend het centrale trappenhuis. Het rechterdeel van de gang geeft toegang tot de eetzaal en het linker tot de voormalige kantine / recreatieruimte met een later aangebracht toneel. In de twee vleugels aan de achterzijde is eveneens een trappenhuis aangebracht. Onder het rechtergedeelte van het gebouw bevindt zich een kelder met troggewelven. Een moderne dubbele deur met bovenlicht en daarboven een tweelichts rondboog bovenlicht met glas-in-lood geeft toegang tot de grote rechthoekige centrale hal voorzien van een cassettenplafond met aansluitend het trappenhuis. De wanden oorspronkelijk in schoonmetselwerk zijn rood (lambrizing) en wit gesausd. In de hal zijn aan de bovenzijde twee smalle banden van tegels met blad- en meandermotief aangebracht met daartussen een reeks van vierkante tegeltableaus met geometrisch motief. De gietijzeren bordestrap heeft houten treden en een gietijzeren leuning met vergulde ornamenten. De gietijzeren trappaal bestaat uit een vergulde zuil met cannelures boven een zwart geschilderd voetstuk met bladornament. De knop is van hout. Boven het trappenhuis is een lichtkoepel met een diagonaal gekruiste metalen spantconstructie aangebracht.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegevens voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De trappenhuizen in vleugels aan de achterzijde hebben een gietijzeren bordestrap voorzien van houten treden en een gietijzeren leuning met ornamenten. In de ruimte achter het toneel in de voormalige kantine/ verblijfsruimte bevinden zich restanten van de oorspronkelijke lambrizing en een deel van een schoorsteen. In de eetzaal is tegen de achterwand een facetgeslepen spiegel met een rijk gesneden classicistische omlijsting (1934) geplaatst.

De originele gordingenkap is voorzien van naar het midden toe verjongende spantbenen. Tussen de stijlen bevinden zich aan de voorzijde kleine getoogde dakkapellen voorzien van een ovaal venster. Dakkapellen en de zolderkap zijn deels voorzien van een beschot van rabatdelen (1930). Op de zolder van het verhoogde middendeel van het gebouw bevindt zich een kleine ruimte met origineel uurwerk, slinger- en gewichtsmechaniek plus tractuur voor de klok.

Waardering complexonderdeel 1

Het gebouw is van algemeen belang vanwege de krijgscultuur- en architectuurhistorische waarde als gaaf voorbeeld van een kazernesgebouw in neore- naissancetijl met classicistische elementen gebouwd in 1878-1880, wat betreft hoofdvorm, gevelindeling en detaillering van met name het exterieur, alsmede enkele interieurelementen uit de bouwtijd. Tevens van ensemblewaarde vanwege de ruimtelijke samenhang door de ligging aan en in de middenas van de appèl- en exercitieplaats, alsmede de functionele samenhang met de overige complexonderdelen.

Hoofdcategorie

Cultuur, gezondheid en wetenschap

Subcategorie

Onderwijs en wetenschap

Functie

Schoolgebouw